

11 APRIL 2010 – TWEEDE PAASZONDAG – BELOKEN PASEN

EERSTE LEZING

HANDELINGEN VAN DE APOSTELEN 5, 12-16

Door de handen van de apostelen geschieden er vele wondertekenen onder het volk. Allen waren eensgezind en kwamen tezamen in de Zuilengang van Salomo. Van de overigen durfde niemand zich bij hen te voegen, hoezeer het volk hen ook prees. Steeds meer geloofden er in de Heer; mannen zowel als vrouwen sloten zich in grote groepen bij hen aan. Men bracht zelfs de zieken op straat; ze werden neergelegd, de een op een bed, de ander op een draagbaar, in de hoop dat als Petrus voorbijging, tenminste zijn schaduw op een van hen zou vallen. Zelfs uit de steden rondom Jeruzalem stroomden de mensen toe. Zij brachten zieken mee en mensen die van onreine geesten te lijden hadden, en allen werden genezen.

TWEEDE LEZING

APOKALYPS 1, 9-11a.12-13.17-19

Ik, Johannes, uw broeder en uw deelgenoot in de verdrukking en in het koninkrijk en de verwachting van Jezus, ik bevond mij op het eiland Patmos omwille van het woord Gods en het getuigenis over Jezus. Ik raakte in geestvervoering op de dag van de Heer en hoorde achter mij een stem, luid als een trompet, die riep: „Schrijf op in een boek wat gij ziet en stuur het aan de zeven kerken.”

Ik keerde mij om, om te zien wie mij had aangesproken. En toen ik mij omkeerde, zag ik zeven gouden luchters, en tussen de luchters iemand als een Mensenzoon, gekleed in een gewaad dat tot de voeten reikte, het middel omgord met een gouden gordel.

Toen ik Hem zag, viel ik als dood voor zijn voeten. Maar Hij legde zijn rechterhand op mij en sprak: „Vrees niet. Ik ben het, de Eerste en de Laatste, de Levende. Ik was dood, en zie, Ik leef in de eeuwen der eeuwen. En Ik heb de sleutels van de dood en het dodenrijk. Schrijf dan op wat gij gezien hebt, én wat nu is én wat hierna geschieden zal.”

EVANGELIE

JOHANNES 20, 19-31

Op de avond van de eerste dag van de week, toen de deuren van de verblijfplaats van de leerlingen gesloten waren uit vrees voor de joden, kwam Jezus binnen, ging in hun midden staan en zei: „Vrede zij u.” Na dit gezegd te hebben, toonde Hij hun zijn handen en zijn zijde. De leerlingen waren vervuld van vreugde toen zij de Heer zagen. Nogmaals zei Jezus tot hen: „Vrede zij u. Zoals de Vader Mij gezonden heeft, zo zend Ik u.” Na deze woorden blies Hij over hen en zei: „Ontvangt de heilige Geest. Als gij iemand zonden vergeeft, dan zij ze vergeven, en als gij ze niet vergeeft, zijn ze niet vergeven.”

Tomas, een van de twaalf, ook Didymus genaamd, was echter niet bij hen toen Jezus kwam. De andere leerlingen vertelden hem: „Wij hebben de Heer gezien.” Maar hij antwoordde: „Zolang ik in zijn handen niet het teken van de nagelen zie, en mij vinger in de plaats van de nagelen kan steken, en mijn hand in zijn zijde leggen, zal ik zeker niet geloven.”

Acht dagen later waren zijn leerlingen weer in het huis bijeen, en nu was Tomas er bij. Hoewel de deuren gesloten waren, kwam Jezus binnen, ging in hun midden staan en zei: „Vrede zij u.” Vervolgens zei Hij tot Tomas: „Kom hier met uw vinger en bezie mijn handen. Steek uw hand uit en leg die in mijn zijde en wees niet langer ongelovig maar gelovig.” Toen riep Tomas uit: „Mijn Heer en mijn God!” Toen zei Jezus tot hem: „Omdat ge Mij gezien hebt, gelooft ge? Zalig die niet gezien en toch geloofd hebben.”

In het bijzijn van zijn leerlingen heeft Jezus nog vele andere tekenen gedaan welke niet in dit boek zijn opgetekend, maar deze hier zijn opgetekend, opdat gij moogt geloven dat Jezus de Christus is, de Zoon van God, en opdat gij door te geloven leven moogt in zijn Naam.

Schriftlezingen © Katholieke Bijbelstichting
's Hertogenbosch, www.bijbel.net

COMMENTAAR BIJ DE ZONDAGSLEZINGEN

— Kris DEPOORTERE —

Hij blies over hen

DEZE ZONDAG HEET BELOKEN PASEN. Beloken betekent gesloten. In de oude liturgie werd Pasen gevierd als een octaaf, acht dagen lang. Die periode is nu afgesloten. Maar ook de leerlingen zijn 'beloken', opgesloten in de Zaal van de Herinnering, waar ze het Laatste Avondmaal hadden gevierd. Heimwee en angst voor een razzia op Jezus' volgelingen. En toch meen ik dat er nog meer schuilgaat achter 'beloken', opgesloten. De leerlingen zijn van binnen 'beloken', geblokkeerd door schuld. Ze hebben de luiken van het huis gesloten, maar ook die van hun hart.

Ze weten echter nog niet dat Gods Adem overal doorheen kan. Plotseling staat Jezus in hun beloken midden. „Vrede zij met jullie.’ Na deze woorden blies Hij over hen en zei: ‘Ontvangt de heilige Geest. Als jullie iemand zonden vergeven, dan zijn ze vergeven.’”

Twee dingen dus. Eerst „vrede zij met jullie” en vervolgens „geef die diepe vrede ook door aan anderen: vergeef hun zonden”. In *De Standaard* van 23-24 februari blijkt uit wetenschappelijk onderzoek dat het geloof in de zonde sterk stijgt. Op de vraag: „Geloof u in het bestaan van de zonde?” gaat de curve van 71 procent in 1984 naar 88 procent in 2010. Ik vermoed dat dit in het kader van de moorden in de wintermaanden het eerst gaat over de zonde van anderen. Maar het gaat ook over onszelf. We doen elkaar pijn en we weten het. En de beste bepaling die ik ooit van zonde las, is ‘een andere mens doen schreien’. Dat gebeurt op grote schaal bij collectieve ontslagen, bij moord en bij terreur. Dat gebeurt ook op persoonlijk vlak. En dat is bij de leerlingen van Jezus gebeurd. Ze hebben Jezus gewoon in de steek gelaten bij zijn arrestatie. Ze zijn schuldig. En met die schuld, die hun leven blokkeert, wil Jezus iets doen.

Jezus blaast over de leerlingen. Hij blaast de schuld niet weg. Dat is te goedkoop en dat lukt nooit. Blazen is in de Bijbel een scheppingsdaad. In het Boek van de Schepping (Genesis 2, 7) lezen we dat God zijn Adem blaast in de levenloze mens die Hij uit klei heeft geboetseerd. Blazen is ook een daad van herschepping. In de Profeet Ezechiël wordt verteld hoe Gods Adem over de verdorde beenderen blaast en ze doet herleven. De doodsreutel wordt ademhaling (37, 1-14).

In Marcus (2, 5-12), de lamme door het dak, komt blazen niet voor, maar we zien er wel hoe Jezus te werk gaat. Eerst krijgt de lamme vergiffenis van zijn zonden en pas daarna dringt die innerlijke genezing door tot in zijn lichaam: „Hij neemt zijn draagbaar onder de arm en gaat.” En ten slotte nog dit: in onze geloofsbelijdenis staat in één zin: „Ik geloof in de vergeving van de zonden en in de verrijzenis van het lichaam.” Ja, die twee dimensies horen bij elkaar.

Het is mooi. Een week na de verrijzenis van Jezus wordt verkondigd dat ook wij nu al kunnen verrijzen. Verrijzen gaat niet enkel over het hiernamaals, maar over het hiernumaals. Vergeving is een van de meest typische kenmerken van de christelijke boodschap, juist door die verbinding met de verrijzenis van Jezus. Wat er ook in ons leven is gebeurd, er is vergeving mogelijk. Krijg je vergiffenis van mensen, als je hun je kwaad bekent, godzijdank. Krijg je ze niet van onverzoenbare mensen, dan krijg je we ze van God, godzijdank.

In de Kerk wordt de tekst over het blazen van Jezus na de verrijzenis gelezen als de instelling van het sacrament van de biecht. Als je in volkomen eerlijkheid je hart opent aan een priester, die door God en door de Kerk daarvoor gemachtigd is, wordt je verleden vergeven. Natuurlijk sluit dat voor ons in dat we de schade – in de mate van het mogelijke – herstellen. In de mate van het mogelijke. En dat is eigenlijk de pointe. Voor wat wij zelf niet meer kunnen herstellen, neemt Jezus verantwoordelijkheid. Hij blaast ook over ons. Hij herschept ons in mensen die weer mogen leven mét een verleden. En Hij neemt onze onherstelbare schuld tegenover anderen op zich. Precies dat is de betekenis van de woorden in het instellingsverhaal (consecratie): „Dit is mijn Bloed, dat voor u en voor alle mensen wordt vergoten tot vergeving van de zonden.” Zo zorgt Jezus niet enkel voor ons, maar ook voor de slachtoffers van ons kwaad. Zien we dat al soms niet gebeuren als ouders de schulden van hun kinderen afbetalen?

Misschien hebben we het woord 'zonde' als kwaad, dat ik bewust en moedwillig doe, en dat mensen doet schreien, te vroeg uit onze woordenschat geschrappt.